

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>051 Економіка</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 2-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Економіки та підприємницької діяльності</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.е.н., проф. Сахно Андрій Анатолійович
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>andrijsahno@gmail.com</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка розвитку» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції -24 год.; практичні заняття - 22 год., самостійна робота - 74 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Інноваційний розвиток підприємства».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Економіка проектування».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **Призначення навчальної дисципліни**

Дисципліна спрямована на отримання здобувачами знань та умінь з економіки розвитку, що сприятиме формуванню у здобувачів умінь орієнтуватись в системі економічних явищ, здійснення аналізу та узагальнення вивченого матеріалу, умінь аналізувати сучасний стан економіки розвитку та оцінювати його перспективи, правильно застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Також надати економічну освіту у сфері прийняття управлінських рішень із широким доступом до працевлаштування і подальшого навчання. Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей у сфері прийняття управлінських

рішень, передбачаючи різні можливості зайнятості і кар'єри, що направлені на здобуття студентом економічних знань; подальшого професійного зростання.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка розвитку» є формування у майбутніх фахівців знань та вмінь, що створюють необхідне методологічне, організаційне та правове підґрунтя для здійснення фахової підготовки у галузі економіки, підприємництва торгівлі та біржової діяльності, що завбачує здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає відповідності програмним компетентностям.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення студентами дії економічних законів стосовно основних теорій економічного розвитку підприємства, системи і механізму дії існуючих підходів в сучасних умовах, діалектичної концепції економічного розвитку, міжнародної програми економічного розвитку, системи показників економічного розвитку, моделі економічного розвитку. У студента формується здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральні компетентності - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

ФК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку

ФК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

ФК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та

виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

Програмні результати:

ПР1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПР2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПР5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПР6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПР7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПР9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПР14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

ПР15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи на парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через метод проектів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Теорія меркантилізму	2		6
2	Тема 2. Теорія фізіократії	2	2	7
3	Тема 3. Економічний націоналізм	2	2	6
4	Тема 4. Сучасні форми економічного націоналізму	2	2	6
5	Тема 5. Теорії після Другої світової війни	2	2	7
6	Тема 6. Модель лінійних етапів зростання	2	2	6
7	Тема 7. Двосекторна модель надлишку	2	2	6
8	Тема 8. Моделі підходу до розвитку	2	2	6
9	Тема 9. Теорія неоколоніальної залежності	2	2	6
10	Тема 10. Модель помилкової парадигми	2	2	6
11	Тема 11. Модель дуалістичної залежності	2	2	6
12	Тема 12. Неокласична теорія	2	2	6
Разом		24	22	74

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації тощо).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, написання тез, статті, есе, кейсу; підготовки кросвордів за темою не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних занять та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до ділової гри щодо попередження небезпек на підприємстві	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Збір матеріалу та його аналітичне обґрунтування	10	Кожне друге заняття	Корегування під час проведення заняття
4	Тестування	4	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		74		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Андрушків Б. Концепція регіонального розвитку промисловості в умовах трансформаційної економіки. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2017. Вип. 1 (16). С. 3-14.
2. Болотіна Є.В., Нікітенко А.В. Сучасні західні концепції управління та моделі публічного адміністрування. *Економічний вісник Донбасу*. 2017. № 1 (47). С. 96–100.
3. Воронкова, В. Г. Формування концепції ноосферно-інформаційно-інноваційного розвитку адміністративного нооменеджменту у сучасну епоху. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Запоріжжя, 2017. Вип. 69 (2017). С. 44-50.
4. Економіка розвитку: Підручник за ред. д.е.н., проф. І.В.Сало. Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 590с.
5. Захарчин Г.М. Основи підприємництва : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2013. 407 с.
6. Карінцева, О.І. Структура національної економіки в контексті концепції сталого розвитку. *Економіка: реалії часу*. 2018. № 1(35). С. 71–78.
7. Кузнецова І., Кублікова Т. Сучасні концепції формування конкурентних стратегій підприємств. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2017. № 5. С. 95-105.
8. Лагодієнко В.В., Довгаль О.В. Чинники економічного зростання регіонів в умовах диспропорційності. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2018. №3. С.15-20.
9. Пашута М.Т. Прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 408с.

10. Резнікова Н.В. Економічна незалежність країн в умовах глобальних трансформацій: монографія. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. 460 с.
11. Рилач Н.М. Значення теорії технологічних укладів в становленні постіндустріальної економіки. *Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки»*. 2016. №7. С.2-15.
12. Руденко М.В., Криворучко В.О. Інфляція знань у концепції сучасного підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. №17. С. 39-43.
13. Савчин І.З. Концепції та теорії регіонального розвитку в контексті взаємовідносин «регіон-країна». *Український журнал прикладної економіки*. 2016. Том 1. №4. С.101-108.
14. Уманців Ю. Економічна теорія у новітньому методологічному дискурсі. *Вісник КНТЕУ*. 2019. №2. С. 51-63.
15. Філіпенко А.С. Економічний світ: методологія. *Economic theory*. 2017. №3. С. 5-22.
16. Цапко-Піддубна О.І. Принцип інклюзивності у сучасних концепціях економічного зростання. *Problems of Economy*. 2018. Issue 3. p.29-36.
17. Юрева П.Б., Богдан С.В., Вальдовський В.І. Просторово-економічні концепції глобалістики: сутність, моделі та підходи. *Економіка і суспільство*. 2017. Випуск 13. С. 30-34.
18. Ягельська К.Ю. Випереджаючий національний економічний розвиток: теоретико- методологічний та прикладний аспекти. К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2015. 350 с.

Додаткова

19. Гончарук І.В., Томашук І.В. Вплив еколого-економічного фактору на особливості організаційно-економічного механізму використання ресурсного потенціалу сільських територій. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 4. С. 52-62.
20. Kaletnik G., Honcharuk I., Okhota Y. The Waste-free production development for the energy autonomy formation of Ukrainian agricultural enterprises. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2020. № 11 (3). P. 513-522. DOI: [10.14505/jemt.v11.3\(43\).02](https://doi.org/10.14505/jemt.v11.3(43).02)
21. Калетнік Г.М., Гончарук Т.В. Інноваційне забезпечення розвитку біопаливної галузі: світовий та вітчизняний досвід. *Бізнес Інформ*. 2013. № 9. С. 155-160.
22. Kaletnik G., Lutkovska S. Innovative Environmental Strategy for Sustainable Development. *European Journal of Sustainable Development*. 2020. № 9, (2). P. 89-98. DOI: [10.14207/ejsd.2020.v9n2p89](https://doi.org/10.14207/ejsd.2020.v9n2p89)
23. Sakhno, A., Polishchuk, N., Salkova, I. & Kucher A. (2019). Impact of Credit and Investment Resources on the Productivity of Agricultural Sector. *European Journal of Sustainable Development*, 8(2), 335-345.
24. Sakhno, A., Hryvkivska, O., Salkova, I. & Kucher, L. (2019). Evaluation of the Efficiency of Enterprises by the Method of Analysis of

Functioning Environment. *Journal of Environmental Management and Tourism*, X, 3 (35), 499-507.

25. Sakhno, A., Salkova, I., Broyaka, A. & Priamukhina N. (2019). Methodology for the Impact Assessment of the Digital Economy on Agriculture Development. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*, 8, 160-164.

26. Sakhno, A., Salkova, I., Polishchuk, N., Kucher, L. & Stashko, I. (2020). Efficiency of managing liabilities of enterprises of different types of economic activities. *European Journal of Sustainable Development*, 9 (1), 423-431.

27. Sakhno, A., Salkova, I., Broyaka, A., & Priamukhina, N. (2020). A methodological analysis for the impact assessment of the digitalisation of economy on agricultural growth. *International Journal of Advanced Science and Technology*, 8s (29), 242-249.

28. Sakhno, A. A., Polishchuk, N. V., Salkova, I. Y., Kucher, L. Y., & Kudyрко, O. M. (2020). Mortgage lending system of agricultural enterprises of Ukraine. *Revista Espacios*, 15 (41). Retrieved from <https://www.revistaespacios.com/a20v41n15/20411507.html>

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях та роботі на практичних заняттях	10
2	Ділова гра	5
3	Збір матеріалу та його аналітичне обґрунтування	5
4	Тестування	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях та роботі на практичних заняттях	10
6	Ділова гра	5
7	Збір матеріалу та його аналітичне обґрунтування	5
8	Тестування	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його

	основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.